

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ *

Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἀμίλκας Σ. Ἀλιβιζᾶτος παρουσιάζων τὸ σύγγραμμα τοῦ Καθηγητοῦ κ. Βασιλείου Βέλλα, «Τὸ βιβλίον τοῦ Δανιήλ», λέγει τὰ ἑξῆς :

Κύριε Πρόεδρε,

Ὁ ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διαπρεπῆς Καθηγητὴς τῆς Ἑρμηνείας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ πρ. Πρύτανις κ. Βασίλειος Βέλλας, γνωστὸς διὰ τὰς ἐπὶ τῆς Π. Δ. ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ μελέτας, ἃς ἡ Ἀκαδημία ἡμῶν ἐβράβευσεν, ἐξέδωκε κατ' αὐτὰς εἰς αὐτοτελὲς τεῦχος τὸ Βιβλίον τοῦ Δανιήλ ἐν μεταφράσει τοῦ κειμένου ἐκ τοῦ ἑβραϊκοῦ καὶ τοῦ ἀραμαϊκοῦ μεθ' ἑρμηνευτικοῦ ὑπομνήματος καὶ σχολίων.

Τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ Δανιήλ εἶναι ἐκ τῶν δυσχερεστέρων πρὸς ἑρμηνείαν βιβλίων τῆς Π. Δ. καὶ διὰ τὰ πολλὰ προβλήματα, τὰ ὅποια παρουσιάζει, καὶ διότι εἶναι γεγραμμένον κατὰ τὸ ἥμισυ εἰς τὴν Ἀραμαϊκὴν γλῶσσαν, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἥμισυ εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν.

Ὁ κ. Βέλλας προτάσσει τοῦ βιβλίου μακρὰν εἰσαγωγὴν, ὅπου θίγονται τὰ σπουδαιότερα τῶν προβλημάτων, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Δανιήλ περιεχομένην διδασκαλίαν του περὶ τῶν τεσσάρων ἀλληλοδιαδεχομένων βασιλείων ἐπὶ τῆς γῆς μέχρι τῆς μεσσιανικῆς ἐποχῆς καὶ τὰ ὅποια κατὰ τὸν κ. Βέλλαν εἶναι τὰ τοῦ Ναβουχοδονόσωρος, τοῦ Βελσάτσαρ, τὸ Μηδοπερσικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικόν, περὶ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν καὶ περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν μεσσιανικῇ ἐννοίᾳ.

Ὁ κ. Βέλλας ἐκδέχεται ὅτι τὸ βιβλίον τοῦ Δανιήλ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο συλλογὰς, μίαν ἐκ τῶν διηγήσεων, περιλαμβάνουσαν τὰ ἕξ πρῶτα κεφάλαια (κ. 1 - 6), ἅτινα πλὴν τοῦ πρώτου εἶναι γεγραμμένα εἰς τὴν Ἀραμαϊκὴν, καὶ ἑτέραν τῶν ὁράσεων (κ. 7 - 12), αἱ ὅποια πλὴν τῆς πρώτης (κ. 7) εἶναι εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν. Ἀναλύων τὴν πρώτην συλλογὴν ὁ σ. ἐκδέχεται ὅτι αὕτη ἀποτελεῖται ἀπὸ αὐτοτελεῖς διηγήσεις περὶ τοῦ Δανιήλ, προερχομένας ἐκ τῶν ἐν Βαβυλῶνι καὶ Περσίᾳ Ἰουδαίων. Τίποτε δὲ δὲν ἐμποδίζει, ὡς ἀναπτύσσει, νὰ ἀποδώσωμεν τὴν συλλογὴν εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν Δανιήλ.

Ἡ δευτέρα συλλογὴ, ἡ τῶν ὁράσεων, γράφεται κατὰ τὸν κ. Β. Βέλλαν ἐν Παλαιστίνῃ καὶ ἀπεικονίζει μὲ ἐνάργειαν γεγονότα τῶν διωγμῶν τῆς Ἰσραηλιτι-

* Συνεδρία τῆς 26ης Ἰανουαρίου 1967.

κῆς θρησκείας ὑπὸ τοῦ Ἀντιόχου Δ' τοῦ Ἐπιφανοῦς (175 - 163 π. Χ.) κατὰ τὴν Μακκαβαϊκὴν ἐποχὴν. Ἡ συλλογὴ αὕτη περιέχει, κατὰ τὸν Καθηγητὴν, ἀρχαιότερα τῆς Μακκαβαϊκῆς ἐποχῆς στοιχεῖα, ὑπέσθη ὅμως ἐπεξεργασίαν τινὰ κατὰ τὴν Μακκαβαϊκὴν ἐποχὴν. Ὁ κ. Βέλλας ἰσχυρίζεται ὅτι καὶ τὸν πυρῆνα τῆς συλλογῆς ταύτης δεόν νὰ ἀποδώσωμεν εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν Δανιὴλ.

Εἰς τὸ σπουδαῖον ἐρμηνευτικόν του ὑπόμνημα προσθέτει ὁ κ. Βέλλας ἐπὶ παραβολῇ τὴν πιστοτέραν τῶν ἀρχαίων μεταφράσεων τῆς Π. Δ., τὴν τοῦ Θεοδοτίωνος, μετὰ πλείστων ὄσων εὐστόχων διορθώσεων τοῦ κειμένου καὶ συζητεῖ ἐμβριθῶς τὰ τιθέμενα προβλήματα ὑπὸ τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης.

Ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι ὅτι ὁ κ. Βέλλας μετέφρασε τὸ κείμενον τοῦ Δανιὴλ ἐκ τῶν δύο πρωτοτύπων γλωσσῶν, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι γεγραμμένον, τὴν Ἑβραϊκὴν καὶ τὴν Ἀραμαϊκὴν, καὶ ὧν ἀμφοτέρων εἶναι ἐγκρατέστατος. Ἀναμφισβητήτως τὸ βιβλίον τοῦ κ. Βέλλα ἀποτελεῖ πρωτότυπον καὶ σπουδαίαν συμβολὴν εἰς τὴν παρ' ἡμῶν θεολογικὴν ἐπιστήμην καὶ δὴ τὴν τῆς Π. Δ.